

Doctorow, E. L.: Homer ja Langley, 2013

Homer & Langley, suom. Helene Bützow

Homer ja Langley ovat todellisuudessaakin Viidennellä Avenuella elänyt veljespari. He ke-
räilivät taloonsa vähitellen valtavan määrän mui-
den pois heittämää tavaraa. Pienin taiteellisin
vapauksin kirjailija laventaa heidän elämäntari-
nansa surulliseksi metaforaksi amerikkalaisesta
materialismista ja kertakäyttökulttuurista.

Egan, Jennifer: Aika suuri hämäys, 2012

**A visit from the goon squad, suom. Heikki
Karjalainen**

Aika suuri hämäys vie amerikkalaisen populaari-
kulttuurin pyörteisiin. Tarinan keskeinen teema
on ajan kuluminen ja romaanin kierteinen
rakenne vertauttaa toisiinsa nuoruudenmuis-
toja ja vanhuuden luovutusmielialaa. Eganin
kirjoitustyyli on raikkaan vapautunut ja hän
uskaltaa käyttää keinoja, joita ei ole romaaneissa
aiemmin nähty.

**McCarthy, Cormac: Veren ääriin, eli Lännen
punainen ilta, 2012**

Blood meridian, suom. Kaijamari Sivill

Cormac McCarthy luo lukijan ihmeteltäväksi
rujon maailman 1800-luvun puolivälin Pohjois-
Amerikasta. Meksikon sodan jälkimainingeissa
armeijat alkavat hajota ja väkivalta raja-alueilla
muuttuu entistäkin sekasortoisemmaksi. Intiaa-
nien päänahat ovat halutuinta valuuttaa, mutta
tapettaviksi kelpaavat kyllä muutkin. Tapah-
tumat kirjaa kaikkietävä, lähes profeettallinen
kertoja joka katsoo henkilöihin jostain korkeal-
ta, pettyneenä ja myötätuntoa tuntematta.

Cunningham, Michael: Illan tullen, 2011

By nightfall, suom. Laura Jänisniemi

Cunninghamin kertomuksessa kaikki asettuu
paikoilleen aivan poikkeuksellisen luontevasti
ja pakottamatta. Samalla teksti kuitenkin tihkuu
pohdintaa ja ajatuksia vanhenemisesta, van-
hemmuudesta ja rakkaudesta, merkityksellisyy-
destä ja sen puutteesta elämässä. Miljöönä on
New Yorkin taidemaailma, jonka tyylikkäässä
puitteissa taidegalleristi Peter ja hänen vaimonsa
Rebecca tekevät keski-ikänsä tilinpäätöstä aviolii-
tostaan, toiveistaan ja ihanteistaan.

Eugenides, Jeffrey: Naimapuuhia, 2012

The marriage plot, suom. Arto Schroderus

Eugenideksen romaanin tapahtumat sijoittuvat
amerikkalaisista miljöistä amerikkalaisimpaan,
collegekampukselle. Kertomusta vievät eteen-
päin kolme lähtökohdiltaan ja luonteeltaan
täysin erilaista nuorta, joita kuitenkin yhdistää
rohkeus pohtia elämää ja tahto asettaa kyseen-
alaiseksi sovinnaisuuksia.

DeLillo, Don: Omegapiste, 2011

Point Omega, suom. Helene Bützow

Omegapiste on tiivis tutkielma yksinäisyydestä
ja erakoitumisesta. Kaksi miestä tapaa toisensa
autiomaan laidalla. Entinen USA:n puolustusmi-
nisteriön neuvonantaja ja hänestä dokumentin
tekoa suunnitteleva nuori ohjaaja. Lyhyeksi
tarkoitettu tapaaminen venyy viikkojen mittai-
seksi ja aika menettää merkityksensä. Elokuva
suunnitellaan ja sen ohessa puhutaan paljosta
muusta, vaikka siitä, milloin elämä on todelli-
sinta.

Kuva: Andrea Schwalm

Valokuvakirjoja

Oja, Vesa: *Finglish – Pohjois-Amerikan suomalaisia, 2013*

Vesa Oja kiersi kahdeksan vuotta Pohjois-Amerikkaa tallentamassa suomalaiset sukujuuret omaavien amerikkalaisten ja kanadalaisten elämää valokuvoin ja haastatteluin. Valokuvista välittyvä Amerikan-siirtolaisten maailma, joka on kotosuomalaiselle hyvinkin tutun oloinen ja kuitenkin samalla vieras. Suomi-nostalgia ja suomalainen identiteetti elää ja voi hyvin Yhdysvalloissa.

Allard, William Albert: *Portraits of America, 2008*

Allard on tehnyt kuvareportaaseja ympäri maailmaa, mutta kotimaa USA on aina ollut hänelle läheinen kohde. Kirjassa on hänen kuvareportaasejaan vuodesta 1964 vuosituhannen vaihteeseen. Aiheet yltyvät Amish-yhteisön perinteistä kiinni pitävästä elosta nykypäivän ammattimaisiin rodeoratsastajiin. Yksi hyvä kuva kertoo kohteestaan paljon, laadukas kuvareportaasi vielä moninkertaisesti enemmän.

Koistinen, Kimmo: *Amerikkalaisia Suomessa – Välähdyksiä amerikkalaisista autoista kaukana kotoa, 2004*

Mikä olisi amerikkalaisempaa kuin Amerikan-auto? Tätä mieltä on moni suomalainen autoharrastaja. Edes vanhat 50- ja 60-luvun bensasyöpöt eivät ole hävinneet Suomen katukuvasta, vaan niitä maahantuodaan ammattimaisesti koko ajan lisää ja uusillakin Amerikan-autoilla on oma ostajakuntansa. Kirja esittelee joukon lähinnä pääkaupunkiseudulla bongattuja suomalaisten amerikkalaisia unelmia.

Sante, Luc: *Folk Photography – The American Real-Photo Postcard 1905–1930, 2009*

Valokuvakortit olivat suosittuja Yhdysvalloissa 1900-luvun alkupuolella. Valokuva-alan yrittäjät – joita riitti miltei jokaiseen pienimpäänkin kaupunkiin – lavensivat tienestejään myymällä tekemiään kuvakortteja. Kuvakorttien teko kiinnosti myös amatöörejä. Kirjan aiheensa mukaisesti sekalaisesta valikoimasta välittyy rikas ja elävä kuva 1900-luvun alun Yhdysvalloista.

Historiaa ja matkakuvauksia

Valta, Reijo: *John Davis – ruutinasakalla istuja Yhdysvaltain sisällissodasta, 2007*

Pieni kirjanen suomalaiset sukujuuret omanneesta sotasankarista Yhdysvaltain sisällissodassa. Pienimuotoinen, mikrohistoriallinen teos, jonka tutkimukset eivät oikeastaan johda mihinkään, mutta joka onnistuu siitä huolimatta kertomaan yllättävän paljon tarinan puitteista, 1860-luvun Yhdysvalloista.

Heino, Riitta Maria: *John Morton – suomalaiset juuret, 2011*

Suomalaiset sukujuuret omanneen Pennsylvanian valtuuskunnan puheenjohtajan John Mortonin ääni ratkaisi Yhdysvaltain itsenäisyysjulistuksen kohtalon. ”Ja sittenpä astui sisään John Morton, kasvot vaaleina, huulet sisäisen mielenliikutuksen aiheutuksesta väristen, kädet lujasti nyrkkiin puristettuina kuin taisteluun menevällä”. John Morton kuoli kuumetautiin melko pian itsenäisyysjulistuksen jälkeen. Historiallisen päätöksen lisäksi lukija saa tietää elämästä varhaisissa siirtokunnissa ja Marttisen (Morton) suvun vaiheista.

Leffingwell, Randy: *Harley-Davidson – legendaariset arkistot, 2009*

Harrikka lienee yksi Suomen yleisimmistä moottoripyörämerkeistä ja omistajat suhtautuvat usein harrikkaansa intohimoisesti. Moni ei kuitenkaan tiedä mitä kaikkea Harley-Davidsonin tehtaat ovat tuotantolinjoillaan kokeilleet. Leffingwellin kirja esittelee jokaisen mallin joka on Harley-Davidsonin tehtaalta valmistunut, mukaan luettuna erikoisuudet ja lopetetut tuotteet kuten polkupyörät, golfkärryt ja mopot. Jokaisen moottoripyöristä kiinnostuneen suomalaisen perusteos, ajoi itse harrikkaa tahi ei.

Andersson, Rani-Henrik: *Intiaanit – Pohjois-Amerikan alkuperäiskansojen historia, 2010*

Intiaaneikkailuilla on ollut merkittävä sija länsimaaisessa seikkailukirjallisuudessa. Niin merkittävä, että ne ovat sävyttäneet käsityksiämme intiaanikulttuureista ja samalla haitanneet vakavaa tukimusta nykypäiviin asti. Todempi kuva on muovautunut pikkuhiljaa, pala palalta, kun virheellisiä käsityksiä ja vähätteleviä nimityksiä on oiottu. Teos antaa yleiskuvauksen Pohjois-Amerikan intiaaneista ja heidän elämästään esihistorias- ta nykypäivään, nykytietämyksen valossa.

Weiner, Tim: *CIA – Yhdysvaltain keskustiedustelupalvelun historia, 2008*

CIA:n maine on kova, ainakin viihdeteollisuudessa. Teoksestaan National Book Awardilla palkittu toimittaja Tim Weiner piirtää toisenlaisen kuvan. Ero siinä mitä keskustiedustelupalvelun pitäisi olla ja mitä se on todellisuudessa ollut, on teoksen läpi kulkevana punaisena linjana. Kirja tarjoaa mielenkiintoisen näkökulman Yhdysvaltain ulkopoliittikan voitoille ja tappioille toisen maailmansodan jälkeisenä aikana.

Majakovski, Vladimir: *Minun löytämäni Amerikka, 2010*

Majakovski matkusti vuonna 1925 – silloin kun se Neuvostoliitossa oli vielä mahdollista – puoleksi vuodeksi Meksikoon ja Yhdysvaltoihin. Hänen matkakuvauksensa sisältää väistämättömän annoksen ideologista nokittelua, mutta pääpaino on ihailevissa, ihmettelevissä, paheksuvissa ja aina yhtä terävissä havainnoissa joita Majakovski reissullaan teki.

Mäkeläinen, Mika: *Villi Länsi: kirjeenvaihtajan kanssa pitkin poikin Amerikkaa, 2010*

Yleisradion ulkomaankirjeenvaihtaja Mäkeläinen vietti perheineen neljä vuotta Yhdysvalloissa. Tähän ajanjaksoon osui mm. asuntokuplan puhkeaminen, laittomien siirtolaisten nouseminen Yhdysvaltain sisäpolitiikan kestoteemaksi ja Obaman vaalivoitto. Mäkeläinen kertoo ammattilaisen ottein näistä vuosista – niin perheensä asunto-ongelmista Washingtonissa kuin Yhdysvaltain viime vuosien tapahtumista, joista hän toimittajan ominaisuudessa Suomeen raportoi.

Kaunokirjallisuutta

Erdrich, Louise: *Anna meille siivet, 1985*

Love Medicine, suom. Helene Kortekallio
Erdrichin ensimmäisen romaanin alussa June Morrissey on palaamassa kotireservaattiinsa mutta jäätyy matkalla. Tarinankerrontaa muistuttavalla tyyllillä kirjoitetun teoksen keskiössä on kaksi intiaanisukua, Kashpawit ja Morrisseyt, joihin Erdrich palaa useissa kirjoissaan. Valtaosa kirjoista sijoittuu kuvitteelliseen reservaattiin ja sitä ympäröivään alueeseen Pohjois-Dakotassa.

